

**KATEDRA TEORIE KULTURY FILOZOFICKÉ FAKULTY
UNIVERZITY KARLOVY V PRAZE**

Autor diplomové práce: Miroslav Skvaril
Název diplomové práce: Geneze kultury a lidské kreativity
Vedoucí diplomové práce: PhDr. Václav Soukup, CSc.
Oponent diplomové práce: PhDr. Martin Soukup

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Předmětem diplomové práce je teoretická analýza vzniku kultury jako biotického prostředí adaptace s důrazem na paleolitické umění.

Diplomant analyzuje vznik a význam paleolitického umění v kontextu evoluce rodu *Homo*. Mladopaleolitické umění se podle diplomanta neobjevuje náhle, nýbrž vyrůstá z exaptací, které hominidé získali v posledních 2,5 milionech let. Přiklání se tedy k názorům těch odborníků, kteří tvrdí, že mladopaleolitické kultury nevznikly náhle jakousi revolucí, ale postupnou evolucí. Exaptace pro budoucí mladopaleolitické kultury a vznik paleolitického umění zvláště hledá v souvislosti se vznikem bipedie, cerebralizace, výrobou nástrojů a evolucí jazyka. Samotné paleolitické umění chápe jako jednu z mnoha sociokulturních adaptací. Ve své práci diplomant zmiňuje i poslední nálezy z Afriky, které naznačují vznik paleolitického umění ve středním paleolitu.

Obecně lze konstatovat, že diplomová práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Má logickou strukturu a akcentuje aktuální kulturologické téma. Diplomant prokázal schopnost pracovat s relevantní odbornou literaturou a práci vybavil odpovídajícím poznámkovým aparátem. Na práci lze ocenit zejména snahu zasadit evoluci rodu *Homo*, genezi kultury a paleolitického umění do širších souvislostí, přičemž se primárně opírá o poznatky paleoantropologie a archeologie. Nicméně vychází také z neurologie, etologie, psychologie, strukturální antropologie a religionistiky. Práce tak získává interdisciplinární rozměr a její zpracování můžeme označit za plně kulturologické. V neposlední řadě je třeba ocenit, že

diplomant doplnil práci o detailní analýzu paleolitického umění v jihofrancouzské jeskyni Chauvet. V rámci vlastní obhajoby doporučuji, aby diplomant:

- 1) osvětlil zánik neandrtalců v souvislosti s akulturačními procesy – aurignacien x châtelperronien.
- 2) vysvětlil, proč ve své práci užívá označení neandrtalců druhovým označením *Homo sapiens neanderthalensis* a nikoli *Homo neanderthalensis*?

Doporučuji k obhajobě.

PhDr. Martin Soukup